

Julkisten hankintojen rooli ilmasto- ja kiertotaloustavoitteiden edistämisessä

Riikka Leskinen

Varsinais-Suomen muutosagentti, Keino

Toimialapäällikkö, Valonia

5.4.2020

18.5.2020

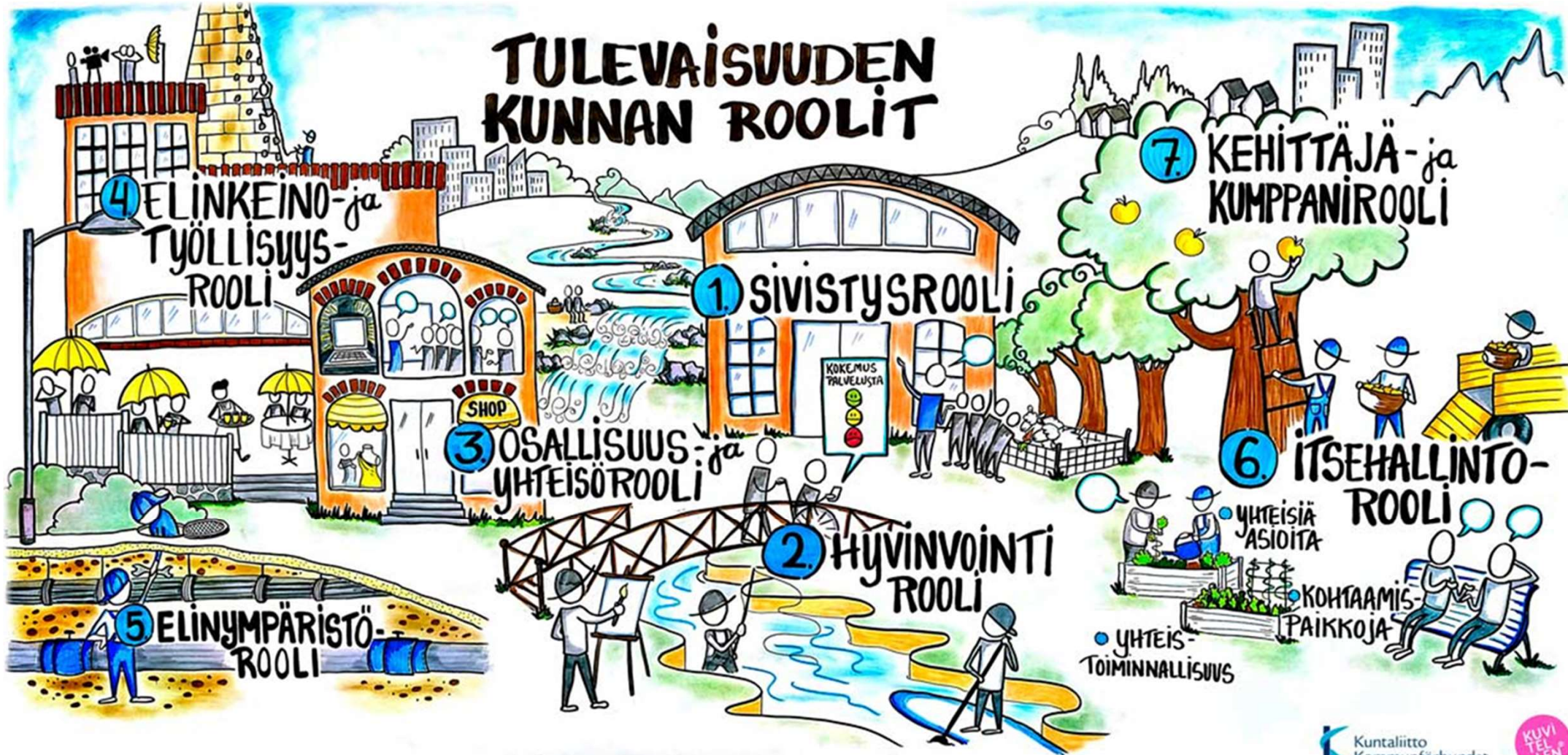
VALONIA

1

»» hankintakeino.fi

Julkiset hankinnat ja investoinnit vuodessa n. 35 miljardia

Poliittinen kehys

- Suomi hiilineutraali 2035
=> Pääperiaatteena päästöjen vähentäminen 80%, loppuosa nieluja lisäämällä (mm. kaavoitus ja rakentaminen tärkeässä roolissa)
- EU:lla vahva vähähiilisyys- ja kiertotalousstrategia, joka yhä vahvemmin näkyy tulevalla ohjelmakaudella
- Liikkumisen päästöjen puolittaminen vuoteen 2030 mennessä
- Nykytoimilla tavoitteita ei saavuteta.

Tiukka ilmastopolitiikka etu suomalaisille vientiyrityksille.

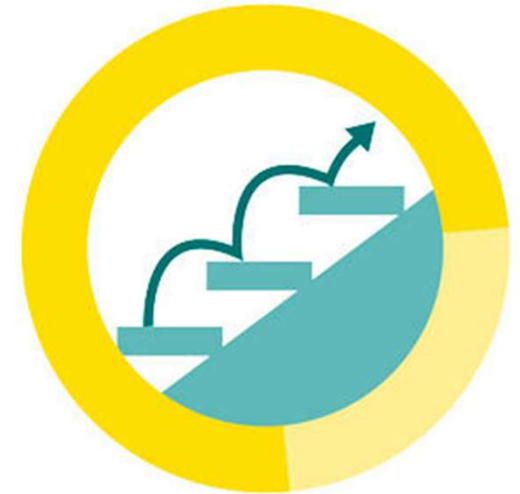
- Suomen ilmastopaneelin PJ Markku Ollikainen

Miten julkiset hankinnat vaikuttavat?

- Suora vaikutus kaupungin päästöihin
- Suora vaikutus asukkaan päästöihin
- Vaikutus markkinaan
- Vahva viesti palveluntuottajalle
- Mahdollisuus jonkun aivan uuden syntymiseen

Hankitaan vaikutuksia – ei tavaraa tai suoritteita

- On keskityttävä koko elinkaareen, katse rohkeasti tulevaisuuteen
 - Mihin ongelmaan haemme ratkaisua?
 - Mikä on perimmäinen tarve?
 - Minkälainen lopputulos halutaan pitkällä tähtäimellä?
- Keskitytään erityisesti strategisesti merkittäviin hankintoihin, mm. energiaratkaisut ja liikkuminen

Esimerkkejä

- Kaupungin yhteiskäyttöautojen ajoneuvopalvelun hankinta - Case Lappeenranta
- Päästötön työmaa – vapaaehtoinen green deal –sopimus
- Kierrätettyjen kalusteiden hankinta – Case Malmön kaupunki
- Muuntojoustava monitoimirakennus, case Uusikaupunki

EU:n Puhtaiden ajoneuvojen direktiivi

- Jäsenmaille tulee sitovat ja sanktioitavat velvoitteet puhtaiden ajoneuvojen osuuksista julkisissa hankinnoissa
- Soveltamisalaan kuuluu julkisen sektorin tieliikenteen moottoriajoneuvojen ostaminen ja vuokraaminen, maanteiden henkilöliikennettä koskevat julkiset palveluhankinnat sekä tietyt liikenne- ja kuljetuspalvelut
- Vaatimukset voimaan 2.8.2021
- Kansallinen lainsäädäntö vielä valmisteilla

Soveltaminen ja vaatimukset

- Osuudet ja määritelmä puhtaille ajoneuvoille erikseen eri ajoneuvoluokille
- Henkilöautojen ja pakettiautojen (M1, M2, N1) osalta vaatimukset edellyttävät täyssähköautoja sekä lataushybridejä (2025 saakka) – vähimmäistavoite 38,5%
- Kuorma-autojen (N2 ja N3) osalta edellytetään täyssähköautoja tai vaihtoehtoisilla polttoaineilla kulkevia – vähimmäistavoite 9% vuoteen 2025 saakka, sitten 15%
- Linja-autojen (M3) osalta vähimmäistavoite 41% vuoteen 2025, sitten 59%
Lisäksi alatavoite, että puolet osuudesta on täytettävä täyssähköisillä

Direktiivi edellyttää merkittäviä muutoksia

- Kilpailutuksia valmisteltaessa kannattaa
 - huolellisesti käydä vuoropuhelua markkinoiden toimijoiden kanssa tarpeista ja muutoksen vaiheista
 - selvittää käyttövoimien osalta sopivimmat ratkaisut sekä
 - tarkastella eri hankintoja kokonaisuutena, jotta veloitteet täyttyvät sopivassa aikataulussa

Kiitokset, vastaan mieluusti kysymyksiin

Riikka Leskinen

muutosagentti, Varsinais-Suomi

riikka.leskinen@valonia.fi

p. 044 907 5995

www.valonia.fi

www.hankintakeino.fi

KEINO

KESTÄVIEN JA INNOVATIIVISTEN
JULKOSTEN HANKINTOJEN
VERKOSTOMAINEN OSAAMISKESKUS

»» hankintakeino.fi